

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9Co/332/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5711210679
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Burik
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5711210679.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Burika, členov senátu JUDr. Jozefa Turzu a JUDr. Ladislava Mejistrika, v spore žalobcu CBA Slovakia, a.s., so sídlom Lučenec, Dukelských hrdinov 2, IČO: 36 620 319, zastúpeného JUDr. Alexandrom Filom, advokátom so sídlom J., P. Y. XX/A proti žalovaným v rade 1/ X. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. pod G., A. Q. 4, v rade 2/ R. P., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., W. XXX/XX, v rade 3/ Q. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. I., G. XX, v rade 4/ O. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. Z., O. XXX/X, v rade 5/ G. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., J. U. X/X, v rade 6/ G. O., nar. XX. XX. XXXX, bytom Q., S. XX, v rade 7/ Q. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom I. B., X. Q. XXX/XX, v rade 8/ P. Y., nar. XX. XX. XXXX, naposledy bytom Q., G. XXXX/XX, zastúpenej opatrovníkom Mestom Martin, žalované v rade 2/, 4/, 5/, 6/, 7/ zastúpené JUDr. Miroslavom Salínim, advokátom so sídlom Q., V. XX, v konaní o zaplatenie schodku s príslušenstvom, na odvolanie žalovaných v rade 2/, 4/, 5/, 6/, 7/ proti rozsudku Okresného súdu Martin, č.k. 9C/153/2011-392 zo dňa 19. 05. 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi **p r i z n á v a** proti žalovaným v rade 2/, 4/, 5/, 6/, 7/ nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej v rade 1/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 200,64 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne od 05. 03. 2010 do zaplatenia, žalovanej v rade 2/ 193,39 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 23. 02. 2010 do zaplatenia, žalovanej v rade 3/ 198,90 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 06. 03. 2010 do zaplatenia, žalovanej v rade 4/ 193,39 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 23. 02. 2010 do zaplatenia, žalovanej v rade 5/ 209,94 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 24. 02. 2010 do zaplatenia, žalovanej v rade 6/ 193,39 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 24. 02. 2010 do zaplatenia, žalovanej v rade 7/ 193,39 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 05. 03. 2010 do zaplatenia, žalovanej v rade 8/ 193,39 eur spolu s úrokom z omeškania 9 % ročne od 26. 02. 2010 do zaplatenia, u všetkých do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že o trovách konania rozhodne samostatným rozhodnutím po právoplatnosti vo veci samej. Po zrušení svojho prvého rozhodnutia uznesením Krajského súdu v Žiline č.k. 9Co/5/2016 podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. a doplnení uloženého dokazovania výsluchom svedka Ing. B. S. a I. D., ktorí neuviedli žiadne nové skutočnosti, ktoré by už v konaní neboli zistené, mal za to, že ak sa má zamestnanec celkom alebo sčasti zbaviť zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách, musí preukázať nielen existenciu skutočností, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia, ale aj príčinnú súvislosť medzi týmito skutočnosťami a vznikom schodku. Musí teda preukázať, že bez týchto skutočností by schodok nevznikol, tak ako vznikol. V prípade zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách, ktoré zamestnanec je povinný vyúčtovať, je dôkazným bremenom zaťažovaný zamestnanec, ktorého zavinenie sa na základe dohody o hmotnej zodpovednosti automaticky

predpokladá, teda nestačí iba preukázať, že škodu sám nespôsobil, ale aj preukázanie skutočnosti, že škodu celkom alebo sčasti spôsobil niekto iný. Pokiaľ žalované tvrdili, že schodok vznikol aj tým, že dochádzalo ku krádežiam tovaru zákazníkmi, v tomto smere nepostačovalo poukázať na to, že podľa nich zamestnávateľ nevytvoril pre zamestnancov predajne vhodné pracovné podmienky, ale bolo potrebné preukázať, že krádežami vznikla škoda, ktorá by sa prejavila v inventúre ako časť manka. Z písomného stanoviska polície SR zo dňa 14. 05. 2015 nevyplýva, že by za obdobie inventúrneho obdobia boli polícii hlásené z tejto predajne prípady krádeží. Mestská polícia v Martine oznámila, že evidujú celkovo 6 prípadov za predmetné inventúrne obdobie, pričom pri odhalených krádežiach je pravidlom, že tovar, ktorý chcel zákazník ukradnúť, sa ihneď po odhalení krádeže vráti do predajne, a preto nemožno tvrdiť, že nimi by došlo k takému úbytku na tovare, ktorý by sa neskôr prejavil ako schodok. Toto sa môže stať iba v prípade neodhalených krádeží. Pokiaľ ide o výšku zisteného manka 16 246,06 eur vo vzťahu k dĺžke inventúrneho obdobia, by muselo denne dochádzať k vysokému počtu krádeží, resp. krádežiam vo vyššej hodnote, čo zo strany žalovaných žiadnym spôsobom preukázané nebolo. Žalované však boli samé povinné podľa § 178 ods. 1 Zákonníka práce počínať si tak, aby nedochádzalo k ohrozeniu majetku žalobcu. K žalovanými tvrdenému odnášaniam tovaru bez zaplatenia vedúcim predajne X. O., do ktorého práce nikto zasahovať nemohol, uviedol, že ho nebolo možné vypočítať, pretože zomrel a k obvineniam sa žiadnym spôsobom teda nemohol vyjadriť. Pokiaľ žalované tvrdili na svoju obranu, že sa báli nahlásiť jeho konanie, išlo o postup, ktorý bol v rozpore s ich povinnosťami vyplývajúcimi z ust. § 178 ods. 2 Zákonníka práce, z ktorého vyplýva ich povinnosť protiprávne konanie zo strany zamestnanca, aj keď vedúceho, žalobcovi minimálne nahlásiť. Zo strany žalovaných v tomto smere dôkazné bremeno unesené nebolo. K ďalšiemu tvrdeniu žalovaných, že manko vzniklo aj protizákonným konaním A. S., ktorá realizovala v predajni tzv. odložené nákupy, uviedol, že jej konanie bolo posudzované v trestnom konaní, kde rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 2T/42/2014-83 zo dňa 15. 04. 2014 bola právoplatne uznaná za vinnú z prečinu podvodu za to, že si v období od 14. 06. 2010 do 09. 09. 2010 zneužívaním uvádzanej funkcie ponechala peniaze utŕžené od zákazníka v sume 2 000,- eur, avšak toto obdobie nie je totožné s inventúrnym obdobím a pokiaľ bola menovaná právoplatným trestným rozkazom Okresného súdu Martin sp. zn. 2T/248/2014 uznaná vinnou z ďalšieho prečinu podvodu za zneužívanie uvedenej funkcie, jednalo sa taktiež o iné obdobie, ako aj v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-241/1/1-Vys-MT-2014. Z uvedeného je zrejmé, že žalovanými tvrdené skutočnosti, že manko vzniklo tým, že uvedená pracovníčka v inventúrnym období páchala trestnú činnosť, neboli preukázané žiadnym spôsobom. Na základe vykonaného dokazovania mal za to, že žalované dôkazné bremeno vo vzťahu k zbaveniu sa ich zavinenia neunesli, a preto ich zodpovednosť za vzniknutý schodok pokladal za preukázaný. Vo vzťahu k vyčíslenému schodku žalobcom neboli zo strany žalovaných vznesené žiadne námietky, preto ho akceptoval a zaviazal ich súčasne aj na zaplatenie úroku z omeškania podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., a to od uplynutia lehoty uvedenej vo výzve.

2. Proti tomuto rozsudku, v zákonom stanovenej lehote, prostredníctvom zástupcu podali odvolanie žalované v rade 2/, 4/, 5/, 6/ a 7/ podľa ust. § 205 ods. 2 písm. d/, f/ O. s. p. z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, preto ho žiadali zmeniť tak, že žaloba žalobcu bude zamietnutá. Pred súdom prvej inštancie bolo jednoznačne preukázané, že príčinami schodku (pred predmetným inventúrnym obdobím, aj po ňom) bolo opakované porušenie povinností zamestnávateľa vytvárať žalovaným pracovné podmienky podľa § 47 ods. 1 písm. a/ Zákonníka práce tak, aby mohli riadne plniť povinnosti pri zabezpečení ochrany majetkových hodnôt, najmä tovaru. Žalované (O., Z.), ale aj svedkyne (S., K., D.) upozorňovali viackrát na nedostatky vedúceho, jeho zástupkyňu, inšpektorov a zamestnancov vykonávajúcich kontroly, avšak žalobca nevykonával žiadne opatrenia na nápravu, a to ani po inventúrnym období, o čom svedčí to, že došlo k ďalšiemu schodku. Pokiaľ tak učinila žalovaná v rade 6/, bol s ňou podľa nej z tohto dôvodu rozviazaný pracovný pomer v skúšobnej dobe. Výpoveďami žalovaných a svedkov bolo jednoznačne preukázané, že vedúci X. O. si bral z predajne tovar (nemožnosť jeho vypočítania na tom nič nemení), ktorý pri pokladni nezaplatil a následne tento tovar viackrát nakladal do auta, keď po upozornení žalovaných povedal, že tovar sa neskôršie odpíše, čo sa nestalo, keďže sa medzi odpísanými položkami v dokladoch predložených žalobcom nenachádzal. Vedúci bol žalovaným priamym nadriadeným a predstaviteľ zamestnávateľa, ktorý mohol mať zásadný vplyv na ich prepustenie, preto mu nemohli fyzicky brániť v bráni tovaru, ani ho prinútiť zaplatiť. Žalobca ho touto „super zľavou“ z ceny tovaru zisteného pri schodku (zaplatil len okolo 10 % naňho pripadajúcich) k jeho konaniu motivoval zlou kontrolou príčin schodku, zlou organizáciou práce, keďže nevytvoril žalovaným vhodné pracovné podmienky na ochranu majetkových

hodnôt. Rovnako sa zlý spôsob organizácie práce žalobcu a zlý systém kontroly prejavili aj u A. S., ktorá bola v inventúrnom období predavačkou 3 týždne a spôsobila manko tzv. odloženými nákupmi, za čo bola právoplatne odsúdená. Zrejme si u vedúceho všimla ako funguje systém evidencie tovaru a riešenia schodkov odložených nákupov a mánk. Svedeckými výpoveďami bolo preukázané, že tovar bol vystavený v regáloch, mali k nemu prístup všetci zákazníci a predavačky - pokladníčky nemali naň celý výhľad, regále boli nahustené, zrkadiel bolo nainštalované nepostačujúce množstvo a nemohli sledovať, či niekto tovar vzal, ukryl si ho a pri pokladni nezaplatil. Mnohé krádeže zostali neodhalené, ale vzhľadom na odhalené krádeže a slabé zabezpečenie ochrany majetkových hodnôt v predajni je zrejme, že v predajni došlo k množstvu krádeží. Šesť odhalených krádeží bolo nahlásených na mestskej polícii, pričom na polícii Slovenskej republiky boli doklady skartované, ku krádežiam nemohla dať vyjadrenie. Svedkyňa Z. (predtým Q.) uviedla, že bola pri riešení štyroch, z toho v dvoch zlodej s tovarom ušiel, do predajne sa vrátili len sladkosti, ktoré jednému pri úteku vypadli. Vo zvyšných dvoch prípadoch zavolali políciu a označili osobu a čo zobrala, avšak po tom, čo uviedla, že tovar si do predajne už priniesla, polícia ju pustila bez odobratia tovaru. Preto tvrdenia, že pri odhalených krádežiach sa tovar vracal do predajne a schodok nevznikal, sú nepravdivé. Tieto všetky príčiny schodku neboli pred súdom prvej inštancie preukázané, jedná sa len o možnosti ako mohol schodok vzniknúť. Na základe nesprávnych skutkových zistení súdu prvej inštancie došlo aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, pretože podľa žalovaných bola príčinná súvislosť medzi uvedenými skutočnosťami a vznikom schodku, a preto nie je správny názor súdu, že neuniesli dôkazné bremeno a nezabavili sa zodpovednosti za schodok celkom alebo sčasti.

3. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu poprel tvrdenia žalovaných, že sa im v prvostupňovom konaní podarilo preukázať, že celý predmetný schodok zaviniel niekto iný, t. j. jednak žalobca ako ich zamestnávateľ, resp. neb. X. O., resp. ich spolupracovníčka A. S.. Aj keby bolo preukázané, že predajňa nebola dostatočne zabezpečená pred krádežami zákazníkov, resp. že nevytvoril vhodné pracovné podmienky, aby žalované mohli vykonávať svoje pracovné povinnosti a chrániť pred krádežami jeho majetok v predajni, čo ale popieral, iba samotné tieto skutkové okolnosti nestačia k spôsobeniu (vzniku) schodku. Totiž k tomu, aby bol tovar z predajne fyzicky akokoľvek odstránený, je nevyhnutné aj niečo iné, napr. hoc aj to, že zmizol z predajne z dôvodu jeho krádeže zo strany zákazníkov. Práve okolnosť, že celý schodok vznikol krádežami zo strany zákazníkov žalované nepreukázali, o čom svedčí aj ich tvrdenie, že príčinami schodku sú aj neodhalené krádeže, z čoho vyplýva, že sa iba domnievajú, že príčinou schodku boli krádeže, lebo ako dôkaz o existencii krádeží nepostačuje iba ich tvrdenie, že došlo aj k neodhaleným krádežiam zo strany zákazníkov. Taktiež nepreukázali, že by schodok vznikol aj krádežami tovaru z regálov, na ktoré nemala pokladníčka počas práce za pokladnicou výhľad. V danej predajni nepracovali všetky zamestnankyne iba pri pokladniciach, ale aj kdekoľvek inde v celom areáli predajne, preto zamestnankyne, ktoré práve nepracovali za pokladnicami mali možnosť, aj povinnosť strážiť tovar aj na regáloch a plniť tak svoje povinnosti. Taktiež tvrdenie, že vedúci X. O. si údajne odnášal z predajne tovar bez toho, aby ho zaplatil, je iba domnienkou žalovaných, keďže ho mohol zaplatiť aj vtedy, resp. spôsobom, keď si to žalované nemuseli všimnúť, pričom to, že zaplatil, doterajším dokazovaním vyvrátené nebolo, o čom svedčí nepriamo aj to, že tovar, o ktorom žalované tvrdili, že si ho odnášal, nebol uvedený v zozname tovarov určených na odpísanie. Okolnosť, že bol odsúdený za spreneveru tržby za iné inventúrne obdobie, nepreukazuje, že spôsobil v tomto inventúrnom období úmyselne schodok, preto sa jedná o tvrdenie účelové. Ak o takýchto praktikách vedúceho mali žalované vedomosť, mali to včas hlásiť priamo zamestnávateľovi, čo neurobili. Rovnako aj ich tvrdenie, že schodok vznikol v dôsledku zneužívania tzv. odložených nákupov zo strany A. S., je iba ich domnienkou, že si zrejme dovolila neodviesť tržbu po tom, čo si všimla ako systém s evidenciou tovaru a riešením schodkov a odložených nákupov a mánk funguje. Po zrušení prvého rozhodnutia pred súdom prvej inštancie neboli predložené žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali tvrdenia (obranu) žalovaných. Boli to len dôkazy, ktoré svedčili o ich domnienkach, resp. možných (domnelých) mechanizmoch vzniku schodku. Ak nebolo preukázané, akým mechanizmom mal predmetný schodok vzniknúť, tak nie je možné preukázať ani to, že medzi týmito tvrdenými skutočnosťami (údajnými mechanizmami vzniku schodku) a následkom, t. j. samotným schodkom je daná príčinná súvislosť alebo nie. Preto tieto dôkazy na zvládnutie dôkazného bremena nepostačujú a nemohlo teda dôjsť k tomu, aby sa zbavili svojej zodpovednosti za schodok podľa § 182 ods. 3 alebo § 189 ods. 4 ZP.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v podanom odvolaní (§ 379 CSP) a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

5. Pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci, v tomto smere sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, ktoré v takomto prípade nie je potrebné opakovať (§ 387 ods. 2 CSP), keď ani zo strany odvolateľov neboli v priebehu odvolacieho konania tvrdené také skutočnosti, s ktorými by sa nevysporiadal súd prvej inštancie.

6. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia a k odvolacím námietkam odvolateľiek krajský súd dopĺňa, tak ako už uviedol vo svojom zrušujúcom uznesení, že zodpovednosť zamestnanca za schodok na zverených hodnotách je osobitný druh zodpovednosti za škodu podľa Zákonníka práce, pri ktorej sa zavinenie zamestnanca predpokladá, t. j. zamestnávateľ ju nemusí preukazovať (§ 179 ods. 1 veľa druhá Zákonníka práce) a spoločne hmotne zodpovední zamestnanci sú povinní v podieloch určených v § 189 ods. 3 ZP uhradiť celú škodu (§ 182 ods. 1 ZP) okrem prípadu, ak preukážu, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez ich zavinenia (§ 182 ods. 3 ZP), t. j. majú dôkazné bremeno, napr. zavineným konaním ich zamestnávateľa, či tretích osôb alebo spoločne zodpovedného zamestnanca (§ 47 ods. 1, § 187 ods. 1, § 189 ods. 4 ZP), pričom súčasne musia preukázať, že medzi týmto zavineným konaním (či opomenutím) inej osoby a vzniknutým schodkom je príčinná súvislosť. Musí sa teda preukázať, že bez týchto skutočností by schodok nevznikol. Za dôvod zbavenia sa zodpovednosti za schodok na zverených hodnotách preto nemožno považovať zistenie, že určité okolnosti mohli mať vplyv na vznik schodku, pokiaľ súčasne nie je preukázané, že príčinou schodku, či jeho časti skutočne boli. Ani po doplnení dokazovania po zrušení prvého rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolacím súdom nebolo preukázané, že schodok vznikol odhalenými krádežami zákazníkov a už vôbec nie, v akom rozsahu, keďže odvolateľky netvrdili, ani nepreukazovali, že po odhalených krádežach bol rozsah schodku zisťovaný a zistený. To, že schodok mal byť zavinený neodhalenými krádežami (koho), zostalo len v pozícii ničím nepreukázaných tvrdení odvolateľiek, t. j. domnienok, na základe ktorých ich zodpovednosť nemôže byť vylúčená. Vzhľadom na uvedené zavinenie schodku žalobcom nevytvorením vhodných pracovných podmienok odvolateľkám na ochranu tovaru pred krádežami zákazníkov nemohlo byť preukázané. Preukázané nebolo ani, že schodok vznikol a v akom rozsahu zavinením vedúceho X. O. odnášaním tovaru bez platenia. Odvolateľky o tom vedeli a vedome ho kryli, keď nenahlásili jeho konanie žalobcovi podľa § 178 ods. 2 ZP (keďže vedúci bol ich priamym nadriadeným), umožnili mu jeho protiprávne konanie, bez čoho by k nemu nedochádzalo, prípadne nemohlo dochádzať, a preto u nich zbavenie sa zodpovednosti podľa § 182 ods. 3 ZP do úvahy neprichádza, pričom ich obrana, že by dostali od žalobcu výpovede neobstojí, keďže na tomto konaní vedúceho nemal žiadny preukázateľný záujem. Preukázané nebolo ani, že schodok vznikol zavinením A. S. neodvedením tržieb za tzv. „odložené nákupy“, keďže v trestnom konaní bola uznaná vinnou za prečin podvodu v iných inventúrnych obdobiach a za to, ktoré je predmetom sporu, sa k uvádzanej činnosti nepriznala, pričom takéto konanie jej v krátkom období troch týždňov, do ktorého má spadať, inak preukázané nebolo a jedná sa opäť iba o domnienku odvolateľiek o možnom mechanizme vzniku schodku, lebo si u svojho vedúceho mala všimnúť ako systém s evidenciou tovaru a riešením schodkov a odložených nákupov a mánk funguje, a preto si zrejme dovolila neodviesť tržbu.

7. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 256 ods. 1 CSP a žalobcovi, ktorý mal plný úspech vo veci, priznal ich náhradu voči žalovaným v celom rozsahu.

8. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach

podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).